

Ert Dnr: M2018/00217, M2018/00221

Kärnavfallsrådets yttrande gällande ”Ärenden om tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt lagen om kärnteknisk verksamhet till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall”

Kärnavfallsrådets yttrande

Kärnavfallsrådet vill inledningsvis poängtera att en särskiljning av prövningen av kapacitetsökningen i Clab från resten av Svensk kärnbränslehantering AB:s (SKB) ansökan är en fråga av främst processteknisk natur, prövningen i sak är densamma med eller utan en särskiljning av SKB:s yrkanden.

SKB har tidigare tillstånd av Koncessionsnämnden för miljöskydd enligt miljöbalken och av regeringen enligt kärntekniklagen att inneha Clab och driva lagret med en sammanlagd omfattning av 8 000 ton använt kärnbränsle och hårdkomponenter. SKB behöver nu öka lagerkapaciteten till 11 000 ton. Att undvika att mellanlagret i Oskarshamn blir fullt har ett starkt allmänintresse. Clab är, till skillnad från de andra delarna i SKB:s planerade slutförvarssystem ingen ny anläggning, som kräver regeringens tillåtlighetsprövning enligt miljöbalken. Att utöka lagringskapaciteten i Clab innebär inte en väsentlig ändring av verksamheten i Clab. Det är en planerad åtgärd i en befintlig anläggning som avses att genomföras.

Kärnavfallsrådet anser att det är juridiskt möjligt för regeringen att separera SKB:s yrkanden om kapacitetsökning i Clab från resten av ansökningarna. En separering av frågan om kapacitetsökning i Clab från resten av SKB:s ansökningar kan undvika de problem som vissa aktörer påpekat skulle kunna uppstå om Clab med nuvarande tillstånd inom kort blir fullt. Samtidigt är det viktigt att framhålla att Clab inte får förbli ett mellanlager under längre tid än nödvändigt för att regeringen ska kunna fatta ett välgrundat slutförvarsbeslut.

Att bryta ut prövningen av Clab betyder i sig inte att ett beslut om slutförvar för använt kärnbränsle tar längre tid. Det ger regeringen möjlighet att fokusera på andra mer komplexa slutförvarsfrågor, som till exempel frågor om villkor, informationsbevarande samt deltagande och insyn. Då kan det brådskande beslutet gällande kapacitetsökning i Clab fattas skyndsamt, medan det komplexa slutförvarsbeslutet får ta den tid som behövs för att bli välgrundat.

Avslutningsvis vill Kärnavfallsrådet framhålla det faktum att Clab, enligt sina tillstånd enligt miljöbalken och kärntekniklagen, inte får bli något slutförvar.

Bakgrund

Text från regeringens remiss:

Svensk Kärnbränslehantering (SKB) har i dag tillstånd enligt miljöbalken att i Centralt mellanlager för använt kärnbränsle (Clab) lagra 8 000 ton använt kärnbränsle och hårdkomponenter. Under handläggningen i mark-

och miljödomstolen framställde SKB ett tilläggsyrkande om utökad mellanlagring i Clab med upp till 11 000 ton. SKB angav att anledningen till yrkandet var att den i dag tillståndsgivna mängden inlagrat bränsle i Clab beräknas uppnås 2023 och att det därför finns behov av möjlighet till ökad mellanlagring.

Efter ett regeringsbeslut om tillåtlighet och tillstånd till SKB:s ansökan, så vidtar en fortsatt juridisk process eftersom ärendet då skickas tillbaka till mark- och miljödomstolen som ska avgöra frågor om villkor m.m. En tillståndsdom kan sedan överklagas, vilket ytterligare kan förlänga processen. Det finns en betydande risk att det inte kommer finnas ett lagakraftvunnet beslut på plats i tid innan mellanlagret blir fullt. Det finns därför ett behov av att bryta ut den del som avser Clab för att säkerställa att tillståndet vinner laga kraft innan dagens tillstånd överskrids.

I remissen ligger att regeringen önskar få synpunkter på att avgörandet som avser Clab fattas i ett separat beslut. Remissvaren ska ha kommit in till Miljödepartementet senast den 31 juli 2021.

Kärnavfallsrådets hantering av ärendet

Ärendet har beretts av sakkunnige Ingvar Persson och Kärnavfallsrådets kansli. Beslut i ärendet har fattats av Kärnavfallsrådet.

Carl Reinhold Bråkenhielm
Kärnavfallsrådets ordförande